

**RÅDETS FORORDNING (EU) 2015/1589****af 13. juli 2015****om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (kodifikation)****(EØS-relevant tekst)**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 109,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet <sup>(1)</sup>, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 <sup>(2)</sup> er blevet ændret væsentligt ved flere lejligheder <sup>(3)</sup>. Forordningen bør af klarheds- og rationaliserings-hensyn kodificeres.
- (2) Med forbehold af særlige procedureregler fastsat ved forordninger inden for bestemte sektorer, bør nærværende forordning gælde for støtte inden for alle sektorer. Med henblik på anvendelsen af artikel 93 og 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) har Kommissionen i henhold til traktatens artikel 108 særlige beføjelser til at afgøre, om en statsstøtte er forenelig med det indre marked, når den undersøger eksisterende støtte, når den træffer afgørelser om nye eller ændrede støtteforanstaltninger, og når den træffer foranstaltninger vedrørende manglende overholdelse af dens afgørelser eller anmeldelseskravet.
- (3) Som led i det moderniserede system af statsstøttereglerne, som skal bidrage til såvel gennemførelsen af Europa 2020-strategien for vækst som til budget-konsolideringen, bør der sikres en effektiv og ensartet anvendelse af artikel 107 i TEUF i hele Unionen. Med forordning (EF) nr. 659/1999 blev Kommissionens hidtidige praksis kodificeret og styrket for at øge retssikkerheden og støtte udviklingen af statsstøttepolitikken under åbne forhold.
- (4) For at sikre retssikkerheden bør omstændighederne, hvorunder støtten skal betragtes som eksisterende støtte, defineres. Fuldførelsen og udbygningen af det indre marked er en gradvis proces, der afspejles i den stadige udvikling af statsstøttepolitikken. Som følge af denne udvikling kan visse foranstaltninger, som ikke blev anset for statsstøtte, da de blev indført, senere være blevet til statsstøtte.
- (5) I overensstemmelse med artikel 108, stk. 3, i TEUF skal alle påtænkte nye støtteforanstaltninger anmeldes til Kommissionen, og de må ikke gennemføres, før Kommissionen har givet tilladelse hertil.
- (6) I overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) skal medlemsstaterne samarbejde med Kommissionen og give den alle oplysninger, som er nødvendige, for at den kan opfylde sine forpligtelser i henhold til denne forordning.
- (7) Den frist, inden for hvilken Kommissionen skal afslutte den foreløbige undersøgelse af anmeldte støtteforanstaltninger, bør fastsættes til to måneder fra modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse eller fra modtagelsen af en behørigt begrundet erklæring fra den pågældende medlemsstat om, at den anser anmeldelsen for at være fuldstændig, fordi de yderligere oplysninger, som Kommissionen kræver, ikke er til rådighed eller allerede er givet. Af hensyn til retssikkerheden bør denne undersøgelse afsluttes med en afgørelse.

<sup>(1)</sup> Udtalelse af 29.4.2015 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

<sup>(2)</sup> Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

<sup>(3)</sup> Se bilag I.

- (8) I alle tilfælde, hvor Kommissionen efter den foreløbige undersøgelse ikke kan konstatere, at en støtteforanstaltning er forenelig med det indre marked, indledes den formelle undersøgelsesprocedure, for at Kommissionen kan få mulighed for at indsamle alle de oplysninger, den behøver for at kunne vurdere støttens forenelighed, og for at interesserede parter kan få mulighed for at fremsætte deres bemærkninger. Interesserede parter har ret til at fremsætte deres bemærkninger inden for rammerne af den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 108 stk. 2, i TEUF.
- (9) Vurderingen af alle anmeldte eller ulovlige statsstøtteforanstaltningers forenelighed med det indre marked henhører i henhold til artikel 108 i TEUF under Kommissionens enekompetence, og det bør derfor sikres, at Kommissionen med henblik på statsstøtteregeklernes håndhævelse har beføjelse til at anmode om alle nødvendige markedsoplysninger fra enhver medlemsstat, virksomhed eller sammenslutning af virksomheder, når den er i tvivl om, hvorvidt den pågældende foranstaltning er forenelig med EU-reglerne, og derfor har indledt den formelle undersøgelsesprocedure. Kommissionen bør navnlig gøre brug af denne beføjelse i sager, hvor det viser sig at være nødvendigt med en kompleks og grundig vurdering. Kommissionen bør, når den tager stilling til, om der skal gøres brug af denne beføjelse, tage behørigt hensyn til varigheden af den foreløbige undersøgelse.
- (10) Med henblik på vurderingen af en støtteforanstaltningens forenelighed efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure og navnlig i forbindelse med teknisk komplicerede sager, der kræver en grundig vurdering, bør Kommissionen ved simpel begæring eller ved afgørelse kunne afkræve enhver medlemsstat, virksomhed eller sammenslutning af virksomheder alle markedsoplysninger, der er nødvendige for, at den kan afslutte sin vurdering, hvis de oplysninger, som den pågældende medlemsstat har afgivet under den foreløbige undersøgelse, ikke er tilstrækkelige, idet den tager behørigt hensyn til proportionalitetsprincippet, navnlig for små og mellemstore virksomheder.
- (11) I betragtning af det særlige forhold, der består mellem støttemodtagere og den pågældende medlemsstat, bør Kommissionen kun kunne begære oplysninger fra en støttemodtager med den pågældende medlemsstats samtykke. Det, at modtageren af den pågældende støtteforanstaltning afgiver oplysninger, udgør ikke et retsgrundlag for bilaterale forhandlinger mellem Kommissionen og den pågældende modtager.
- (12) Kommissionen bør udvælge modtagerne af begæring om oplysninger på grundlag af objektive kriterier, der fastsættes fra sag til sag, idet den, når begæringen rettes til et udvalg af virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, sikrer, at udvalget af respondenter er repræsentativt inden for hver kategori. De ønskede oplysninger bør navnlig omfatte faktuelle selskabs- og markedsoplysninger og faktabaserede analyser af, hvordan markedet fungerer.
- (13) Kommissionen, der tager initiativet til proceduren, bør være ansvarlig for at kontrollere dels medlemsstaternes, virksomhedernes eller virksomhedssammenslutningernes videregivelse af oplysninger dels den påståede fortrolige karakter af de oplysninger, der skal videregives.
- (14) For at kunne sikre, at enhver virksomhed eller sammenslutning af virksomheder efterkommer begæring om oplysninger, bør Kommissionen efter behov kunne pålægge sanktioner i form af rimelige bøder og tvangsbøder. Ved fastsættelsen af bøders og tvangsbøders størrelse bør Kommissionen tage behørigt hensyn til proportionalitets- og rimelighedsprincippet, navnlig for små og mellemstore virksomheder. De parter, der anmodes om at afgive oplysninger, har visse rettigheder, som bør beskyttes ved at give dem mulighed for at fremsætte bemærkninger, inden det eventuelt besluttet at pålægge dem bøder eller tvangsbøder. Den Europæiske Unions Domstol bør have fuld prøvelsesret vedrørende sådanne bøder og tvangsbøder, jf. artikel 261 i TEUF.
- (15) Under behørig hensyntagen til proportionalitets- og rimelighedsprincippet bør Kommissionen kunne nedsætte tvangsbøderne eller helt give afkald på dem, når modtagerne af begæring om oplysninger afgiver de ønskede oplysninger, også selv om det sker efter fristens udløb.
- (16) Medlemsstaterne kan ikke pålægges bøder og tvangsbøder, da de i henhold til artikel 4, stk. 3, i TEU har pligt til at samarbejde loyalt med Kommissionen og give Kommissionen alle de oplysninger, som den har behov for med henblik på at varetage sine opgaver i henhold til denne forordning.
- (17) Kommissionen bør, efter at have taget stilling til de interesserede parter bemærkninger, afslutte sin undersøgelse med en afgørelse, så snart eventuelle tvivlsspørgsmål er ryddet af vejen. Hvis undersøgelsen ikke er afsluttet efter en periode på 18 måneder fra procedurens indledning, bør den pågældende medlemsstat dog have mulighed for at anmode om en afgørelse, som Kommissionen skal træffe inden for to måneder.

- (18) Med henblik på at beskytte den pågældende medlemsstats ret til et forsvar bør den modtage kopi af de begæringer om oplysninger, der sendes til andre medlemsstater, virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, og have mulighed for at kommentere de modtagne bemærkninger. Den bør også underrettes om, hvilke virksomheder og sammenslutninger af virksomheder, der er begæret oplysninger fra, medmindre disse enheder har godtgjort, at de har en legitim interesse i, at deres identitet beskyttes.
- (19) Kommissionen bør tage behørigt hensyn til virksomhedernes legitime interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder. Den bør i en afgørelse ikke kunne anvende fortrolige oplysninger fra respondenter, som ikke kan aggregeres eller på anden måde anonymiseres, medmindre den på forhånd har fået deres tilladelse til at videregive oplysningerne til den pågældende medlemsstat.
- (20) For de tilfælde, hvor oplysninger, der er markeret som fortrolige, ikke synes at være undergivet tavshedspligt, er det hensigtsmæssigt at have en mekanisme klar, der giver Kommissionen mulighed for at afgøre, i hvilket omfang sådanne oplysninger kan videregives. I enhver sådan afgørelse om at afvise krav om fortrolig behandling bør der anføres en frist, ved hvis udløb oplysningerne videregives, således at respondenterne har mulighed for at påberåbe sig den juridiske beskyttelse, han har adgang til, herunder enhver foreløbig forholdsregel.
- (21) For at sikre, at statsstøttereglerne anvendes korrekt og effektivt, bør Kommissionen have mulighed for at ophæve en afgørelse, der var baseret på urigtige oplysninger.
- (22) For at sikre, at artikel 108 i TEUF overholdes, herunder især anmeldelsespligten og standstill-klausulen i stk. 3 i samme artikel, bør Kommissionen undersøge alle tilfælde af ulovlig støtte. Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør der fastlægges regler for, hvilke procedurer der skal følges i sådanne tilfælde. Når en medlemsstat ikke har overholdt anmeldelsespligten eller standstill-klausulen, bør Kommissionen ikke være bundet af tidsfrister.
- (23) Kommissionen bør på eget initiativ kunne undersøge oplysninger om ulovlig støtte fra enhver kilde med henblik på at sikre overholdelsen af artikel 108 i TEUF og navnlig anmeldelseskravet og standstill-klausulen i artikel 108, stk. 3, i TEUF og vurdere støttens forenelighed med det indre marked.
- (24) I tilfælde af ulovlig støtte bør Kommissionen have ret til at indhente alle nødvendige oplysninger, som sætter den i stand til at træffe en afgørelse og eventuelt omgående genskabe normale konkurrencevilkår. Kommissionen bør derfor have mulighed for at træffe foreløbige foranstaltninger over for den pågældende medlemsstat. Disse foreløbige foranstaltninger kan tage form af påbud om oplysninger, påbud om indstilling og påbud om tilbagebetaling. Overholdes et påbud om oplysninger ikke, bør Kommissionen have mulighed for at træffe en afgørelse på grundlag af de foreliggende oplysninger, og i tilfælde af manglende overholdelse af påbud om indstilling eller tilbagebetaling bør den have mulighed for at indbringe sagen direkte for Den Europæiske Unions Domstol i overensstemmelse med artikel 108, stk. 2, andet afsnit, i TEUF.
- (25) I tilfælde af ulovlig støtte, som er uforenelig med det indre marked, skal den effektive konkurrence genetableres. Til det formål er det nødvendigt, at støtten, inklusive renter, omgående tilbagebetales. Tilbagebetalingen bør ske i overensstemmelse med procedurerne i national ret. Anvendelsen af disse procedurer må ikke — ved at forhindre en omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens afgørelse — være til hinder for en genskabelse af normale konkurrencevilkår. Med henblik herpå bør medlemsstaterne træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at Kommissionens afgørelse fungerer efter hensigten.
- (26) Af hensyn til retssikkerheden bør der indføres en forældelsesfrist på ti år for ulovlig støtte, således at der ikke kan påbydes tilbagebetaling efter udløbet af denne frist.
- (27) Det er af hensyn til retssikkerheden hensigtsmæssigt at indføre forældelsesfrister for pålæg og fuldbyrdelse af bøder og tvangsbøder.
- (28) Misbrug af støtte kan påvirke det indre markedes funktion på samme måde som ulovlig støtte og bør derfor behandles efter samme procedure. I modsætning til ulovlig støtte er støtte, der eventuelt er misbrugt, støtte, som tidligere er godkendt af Kommissionen. Kommissionen bør derfor ikke kunne anvende et påbud om tilbagebetaling i forbindelse med misbrug af støtte.

- (29) I henhold til artikel 108, stk. 1, i TEUF skal Kommissionen sammen med medlemsstaterne foretage en løbende undersøgelse af alle eksisterende støtteordninger. Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør samarbejdet i henhold til denne artikel præciseres.
- (30) For at sikre, at eksisterende støtteordninger er forenelige med det indre marked, og i medfør af artikel 108, stk. 1, i TEUF, foreslår Kommissionen passende foranstaltninger, når en eksisterende støtteordning ikke eller ikke længere er forenelig med det indre marked, og indleder proceduren i artikel 108, stk. 2, i TEUF, hvis den pågældende medlemsstat nægter at gennemføre forslaget.
- (31) Det er hensigtsmæssigt i forordningen at fastsætte alle de muligheder, som tredjeparter har for at forsvare deres interesser i sager om statsstøtte.
- (32) Klager er en vigtig informationskilde til afsløring af overtrædelser af EU-reglerne om statsstøtte. For at sikre kvaliteten af de klager, der indgives til Kommissionen, og samtidig sikre gennemsigtigheden og retssikkerheden er det hensigtsmæssigt at fastlægge, hvilke betingelser en klage bør opfylde for at sikre, at Kommissionen råder over oplysninger om en påstået ulovlig støtte, og at der kan indledes en foreløbig undersøgelse. Klager, der ikke opfylder disse betingelser, bør behandles som generelle markedsoplysninger og bør ikke nødvendigvis føre til undersøgelser, der iværksættes på eget initiativ.
- (33) Klagere bør pålægges at godtgøre, at de er interesserede parter som omhandlet i artikel 108, stk. 2, i TEUF og artikel 1, litra h), i denne forordning. De bør også pålægges at afgive visse oplysninger i en form, som Kommissionen bør have beføjelse til at fastsætte i en gennemførelsesbestemmelse. For ikke at fjerne incitamentet for potentielle klagere bør gennemførelsesbestemmelsen tage hensyn til, at de krav, der stilles til interesserede parter i forbindelse med indgivelse af en klage, ikke bør være byrdefulde.
- (34) For at sikre, at Kommissionen behandler ensartede spørgsmål på en konsekvent måde i hele det indre marked, er det hensigtsmæssigt at fastsætte et specifikt retsgrundlag, der giver den mulighed for at undersøge erhvervssektorer eller visse støtteinstrumenter i flere medlemsstater. Af hensyn til proportionaliteten og i betragtning af den store administrative byrde, som sådanne undersøgelser medfører, bør der kun udføres sektorundersøgelser, hvis der ud fra de tilgængelige oplysninger er en begrundet mistanke om, at statsstøtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor kan begrænse eller fordreje konkurrencen væsentligt på det indre marked i flere medlemsstater, eller at eksisterende støtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor i flere medlemsstater ikke eller ikke længere er forenelige med det indre marked. Sådanne undersøgelser vil sætte Kommissionen i stand til at håndtere horisontale statsstøttespørgsmål på en effektiv og gennemsigtig måde og på forhånd danne sig et helhedsbillede af den pågældende sektor.
- (35) For at give Kommissionen mulighed for effektivt at kontrollere, om dens afgørelser overholdes, og for at lette samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaterne med det formål at foretage en løbende undersøgelse af de støtteordninger, der findes i medlemsstaterne, jf. artikel 108, stk. 1, i TEUF, er det nødvendigt, at en generel indberetningspligt med hensyn til alle eksisterende støtteordninger fastlægges.
- (36) Er Kommissionen i alvorlig tvivl om, hvorvidt dens afgørelser overholdes, bør den have yderligere instrumenter til rådighed, der sætter den i stand til at indhente de nødvendige oplysninger med henblik på at kontrollere, om dens afgørelser overholdes. Kontrolbesøg på stedet er et hensigtsmæssigt og nyttigt instrument til dette formål, især i eventuelle tilfælde af misbrug. Kommissionen bør derfor bemyndiges til at aflægge kontrolbesøg på stedet og bør i givet fald samarbejde med de kompetente myndigheder i en medlemsstat, hvis en virksomhed modsætter sig et sådant besøg.
- (37) Hvis statsstøttere reglerne skal anvendes på en konsekvent måde, forudsætter det, at der træffes foranstaltninger til etablering af et samarbejde mellem medlemsstaternes domstole og Kommissionen. Et sådant samarbejde er relevant for alle domstole i medlemsstaterne, som anvender artikel 107, stk. 1, og artikel 108 i TEUF. De nationale domstole bør især have mulighed for at anmode Kommissionen om oplysninger eller om en udtalelse vedrørende aspekter af statsstøttere reglerne anvendelse. Kommissionen bør desuden have mulighed for at fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger til domstole, der behandler sager om anvendelse af artikel 107, stk. 1, eller artikel 108 i TEUF. Når Kommissionen bistår de nationale domstole på dette område, bør den handle i overensstemmelse med sin pligt til at forsvare den offentlige interesse.
- (38) Disse bemærkninger og udtalelser fra Kommissionen bør ikke berøre artikel 267 i TEUF og bør ikke være juridisk bindende for de nationale domstole. De bør fremsættes inden for rammerne af de nationale retsplejeregler og national praksis, bl.a. vedrørende beskyttelsen af parternes rettigheder, med fuld respekt for de nationale

domstoles uafhængighed. Kommissionen bør kun fremsætte bemærkninger på eget initiativ i sager, der er vigtige for en konsekvent anvendelse af artikel 107, stk. 1, eller artikel 108 i TEUF, navnlig i sager, der er af væsentlig betydning for håndhævelsen eller videreudviklingen af Unionens retspraksis i forbindelse med statsstøtte.

- (39) Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør Kommissionens afgørelser stilles til rådighed for offentligheden, samtidig med at princippet om, at afgørelser i statsstøttesager er rettet til den pågældende medlemsstat, bevares. Det er derfor nødvendigt at offentliggøre alle afgørelser, som kan berøre de interesserede parter interesser, enten i deres helhed eller i form af resuméer, eller at stille kopier af sådanne afgørelser til rådighed for interesserede parter, hvis de ikke er offentliggjort eller ikke er offentliggjort i deres helhed.
- (40) Når Kommissionen offentliggør sine afgørelser, bør den overholde reglerne om tavshedspligt, herunder beskyttelse af alle fortrolige oplysninger og personoplysninger, jf. artikel 339 i TEUF.
- (41) Kommissionen bør i tæt samarbejde med Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte være i stand til at udstede gennemførelsesbestemmelser om de nærmere regler for procedurerne i henhold til denne forordning —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

#### KAPITEL I

#### GENERELT

#### Artikel 1

#### Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) »støtte«: enhver foranstaltning, der opfylder alle kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF
- b) »eksisterende støtte«:
- i) med forbehold af artikel 144 og 172 i akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse, af punkt 3 og tillægget til bilag IV til akten vedrørende Den Tjekkiske Republiks, Estlands, Cyperns, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiets tiltrædelse, af punkt 2 og punkt 3, litra b), og tillægget til bilag V til akten vedrørende Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse og af punkt 2 og punkt 3, litra b), og tillægget til bilag IV til akten vedrørende Kroatiens tiltrædelse, enhver form for støtte, der eksisterede inden TEUF's ikrafttræden i de pågældende medlemsstater, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som var trådt i kraft før og er blevet fortsat efter TEUF's ikrafttræden i de pågældende medlemsstater
  - ii) godkendt støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som er godkendt af Kommissionen eller Rådet
  - iii) støtte, som anses for at være godkendt i henhold til artikel 4, stk. 6, i forordning (EF) nr. 659/1999 eller i henhold til artikel 4, stk. 6, i nærværende forordning, eller før forordning (EF) nr. 659/1999, men efter denne procedure
  - iv) støtte, som anses for eksisterende støtte i henhold til artikel 17 i nærværende forordning
  - v) støtte, som anses for at være en eksisterende støtte, fordi det kan godtgøres, at der ikke var tale om støtte, da den blev indført, men at den blev en støtte på grund af udviklingen af det indre marked, uden at medlemsstaten havde foretaget nogen ændringer. Når visse foranstaltninger bliver en støtte som følge af en liberalisering af en aktivitet ved EU-lovgivning, betragtes sådanne foranstaltninger ikke som eksisterende støtte efter den dato, der er fastsat for liberaliseringen
- c) »ny støtte«: enhver støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte

- d) »støtteordning«: enhver retsakt, på grundlag af hvilken der uden yderligere gennemførelsesforanstaltninger kan ydes individuel støtte til virksomheder, som inden for denne retsakt defineres generelt og abstrakt, og enhver retsakt på grundlag af hvilken støtte, der ikke er knyttet til et specifikt projekt, kan ydes til en eller flere virksomheder, uden at tidsrummet eller beløbet er nærmere fastsat
- e) »individuel støtte«: støtte, der ikke ydes på grundlag af en støtteordning, og anmeldelsespligtige støttetildeling på grundlag af en støtteordning
- f) »ulovlig støtte«: ny støtte, der er gennemført i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF
- g) »misbrug af støtte«: støtte, som støttemodtageren har anvendt i strid med en afgørelse vedtaget efter artikel 4, stk. 3, eller artikel 7, stk. 3 eller 4, i forordning (EF) nr. 659/1999 eller artikel 4, stk. 3, eller artikel 9, stk. 3 eller 4, i nærværende forordning
- h) »interesserede parter«: alle medlemsstater og personer, virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, hvis interesser måtte være berørt af den tildelte støtte, herunder navnlig støttemodtageren, konkurrerende virksomheder og erhvervsorganisationer.

## KAPITEL II

### PROCEDURE VEDRØRENDE ANMELDT STØTTE

#### Artikel 2

#### **Anmeldelse af ny støtte**

1. Medmindre andet er fastsat i forordninger udstedt i medfør af artikel 109 i TEUF eller i medfør af andre relevante bestemmelser i traktaten, skal planer om at yde ny støtte anmeldes i tilstrækkelig god tid til Kommissionen af den pågældende medlemsstat. Kommissionen underretter straks den pågældende medlemsstat, når den modtager en anmeldelse.
2. I en anmeldelse skal den pågældende medlemsstat give alle nødvendige oplysninger, så Kommissionen bliver i stand til at træffe en afgørelse efter artikel 4 og 9 (»fuldstændig anmeldelse«).

#### Artikel 3

#### **Standstill-klausul**

Støtte, som skal anmeldes i medfør af artikel 2, stk. 1, må ikke gennemføres, før Kommissionen har vedtaget eller anses for at have vedtaget en afgørelse, hvori den godkender en sådan støtte.

#### Artikel 4

#### **Foreløbig undersøgelse af anmeldelsen og Kommissionens afgørelser**

1. Kommissionen undersøger anmeldelsen straks ved modtagelsen. Med forbehold af artikel 10 vedtager Kommissionen en afgørelse efter stk. 2, 3 eller 4 i nærværende artikel.
2. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning ikke udgør støtte, fastslår den dette ved afgørelse.
3. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning ikke giver anledning til tvivl om, at den er forenelig med det indre marked, for så vidt den falder inden for anvendelsesområdet for artikel 107, stk. 1, i TEUF, træffer den afgørelse om, at foranstaltningen er forenelig med det indre marked, (»afgørelse om ikke at gøre indsigelse«). I afgørelsen anføres, hvilken undtagelse i TEUF der er anvendt.
4. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning giver anledning til tvivl om, hvorvidt den er forenelig med det indre marked, træffer den afgørelse om at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i TEUF (»afgørelse om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure«).

5. De afgørelser, der er omhandlet i stk. 2, 3 og 4 i denne artikel, skal vedtages inden to måneder. Fristen løber fra dagen efter modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse. Anmeldelsen betragtes som fuldstændig, hvis Kommissionen ikke inden for to måneder fra modtagelsen af anmeldelsen eller fra modtagelsen af eventuelle ønskede supplerende oplysninger anmoder om yderligere oplysninger. Fristen kan forlænges efter aftale mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat. Kommissionen kan eventuelt fastsætte kortere frister.

6. Har Kommissionen ikke truffet en afgørelse i henhold til stk. 2, 3 eller 4 inden for fristen i stk. 5, anses støtten for at være godkendt af Kommissionen. Den pågældende medlemsstat kan derefter gennemføre de pågældende foranstaltninger efter i forvejen at have givet Kommissionen meddelelse herom, medmindre Kommissionen træffer en afgørelse i henhold til denne artikel inden for en frist på 15 arbejdsdage efter modtagelsen af meddelelsen.

#### Artikel 5

### Begæring om oplysninger fremsat til den anmeldende medlemsstat

1. Mener Kommissionen, at oplysninger, som den pågældende medlemsstat har indsendt i forbindelse med en foranstaltning, der er anmeldt efter artikel 2, er ufuldstændige, anmoder den om alle nødvendige yderligere oplysninger. Hvis en medlemsstat efterkommer en sådan anmodning, underretter Kommissionen medlemsstaten om modtagelsen af svaret.

2. Hvis den pågældende medlemsstat ikke meddeler de krævede oplysninger inden udløbet af den af Kommissionen fastsatte frist, eller hvis oplysningerne er ufuldstændige, sender Kommissionen en rykkerskrivelse, hvori den giver en passende yderligere frist, inden for hvilken oplysningerne skal meddeles.

3. Anmeldelsen anses for at være trukket tilbage, hvis de krævede oplysninger ikke meddeles inden for den fastsatte frist, medmindre enten denne frist er blevet forlænget inden udløbet af den efter aftale mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat, eller den pågældende medlemsstat inden for den fastsatte frist i en behørigt begrundet anmodning meddeler Kommissionen, at den anser anmeldelsen for at være fuldstændig, fordi de krævede oplysninger ikke findes eller allerede er meddelt. I så fald løber fristen i artikel 4, stk. 5, fra dagen efter modtagelsen af erklæringen. Hvis anmeldelsen anses for at være trukket tilbage, underretter Kommissionen medlemsstaten herom.

#### Artikel 6

### Formel undersøgelsesprocedure

1. Afgørelsen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure skal sammenfatte de relevante faktiske og retlige spørgsmål, indeholde en foreløbig vurdering fra Kommissionens side med hensyn til støttekarakteren af den påtænkte foranstaltning og anføre, om der er tvivl om, hvorvidt den er forenelig med det indre marked. I afgørelsen skal den pågældende medlemsstat og andre interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger inden for en nærmere fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.

2. De modtagne bemærkninger videregives til den pågældende medlemsstat. Hvis en interesseret part kræver det under henvisning til risiko for skade, må dens identitet ikke meddeles den pågældende medlemsstat. Den pågældende medlemsstat kan besvare de fremsatte bemærkninger inden for en nærmere fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.

#### Artikel 7

### Begæring om oplysninger fremsat til andre kilder

1. Efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure, jf. artikel 6, og navnlig i forbindelse med teknisk komplicerede sager, der kræver en grundig vurdering, kan Kommissionen, hvis de oplysninger, som den pågældende medlemsstat har afgivet under den foreløbige undersøgelse, ikke er tilstrækkelige, afkræve en anden medlemsstat, en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder alle de markedsoplysninger, der er nødvendige for, at Kommissionen kan afslutte sin vurdering af den pågældende foranstaltning, idet den tager behørigt hensyn til proportionalitetsprincippet, navnlig for små og mellemstore virksomheder.

2. Kommissionen må kun begære oplysninger:
  - a) der vedrører formelle undersøgelser, som Kommissionen har betegnet som ineffektive til dato, og
  - b) der vedrører støttemodtagerne, såfremt den pågældende medlemsstat giver sit samtykke til begæringen.
3. Virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, der afgiver oplysninger efter en begæring fra Kommissionen om markedsoplysninger i henhold til stk. 6 og 7, skal afgive deres svar samtidigt til Kommissionen og den pågældende medlemsstat, for så vidt de forelagte dokumenter ikke indeholder oplysninger, der er fortrolige i forhold til den pågældende medlemsstat.

Kommissionen styrer og overvåger videregivelsen af oplysninger mellem de berørte medlemsstater, virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder og kontrollerer den påståede fortrolige karakter af de videregivne oplysninger.

4. Kommissionen må kun begære oplysninger, som medlemsstaten, virksomheden eller sammenslutningen af virksomheder eller en medlemsstat, som er berørt af begæringen, er i besiddelse af.
5. Medlemsstaterne afgiver oplysningerne på grundlag af en simpel begæring og inden for en af Kommissionen fastsat frist, der normalt ikke bør overstige en måned. Hvis en medlemsstat ikke afgiver de ønskede oplysninger inden udløbet af fristen, eller hvis oplysningerne er ufuldstændige, sender Kommissionen en rykkerskrivelse.
6. Kommissionen kan ved simpel begæring anmode en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder om at afgive oplysninger. Når Kommissionen sender en simpel begæring om oplysninger til en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder, anfører den retsgrundlaget og formålet med begæringen, præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter en rimelig frist, inden for hvilken oplysningerne skal afgives. Den henviser desuden til de bøder, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, og som pålægges ved afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger.
7. Kommissionen kan ved afgørelse afkræve en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder oplysninger. Når Kommissionen ved afgørelse pålægger en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder at afgive oplysninger, anfører den retsgrundlaget og formålet med begæringen og præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter en rimelig frist, inden for hvilken oplysningerne skal afgives. Den henviser desuden til de bøder, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, og henviser til eller pålægger de tvangsbøder, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, alt efter hvad der er relevant. Den henviser derudover til den ret, som virksomheden eller sammenslutningen af virksomheder har til at få afgørelsen prøvet ved Den Europæiske Unions Domstol.
8. Ved fremsættelse af en begæring i henhold til stk. 1 eller 6 i denne artikel eller vedtagelse af en afgørelse i henhold til stk. 7 skal Kommissionen endvidere samtidigt give den pågældende medlemsstat en kopi heraf. Kommissionen angiver de kriterier, der er lagt til grund for udvælgelsen af modtagerne af begæringen eller afgørelsen.
9. Virksomhedernes indehavere eller disses repræsentanter eller, hvis der er tale om juridiske personer eller selskaber eller foreninger uden status som juridisk person, de personer, der ifølge lov eller vedtægt har beføjelse til at repræsentere dem, afgiver de ønskede oplysninger på deres vegne. Behørigt befuldmægtigede personer kan afgive de ønskede oplysninger på deres klienters vegne. Sidstnævnte bærer det fulde ansvar, såfremt de afgivne oplysninger er urigtige, ufuldstændige eller vildledende.

#### Artikel 8

##### **Bøder og tvangsbøder**

1. Kommissionen kan, hvis det skønnes nødvendigt og rimeligt, ved afgørelse pålægge virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder bøder på op til 1 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller ved grov uagtsomhed:
  - a) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger som svar på en begæring fremsat i henhold til artikel 7, stk. 6
  - b) afgiver urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger som svar på en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 7, eller ikke afgiver oplysningerne inden for den fastsatte frist.



2. Kommissionen kan ved afgørelse pålægge virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder tvangsbøder, såfremt en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder ikke afgiver fuldstændige og rigtige oplysninger som begæret af Kommissionen ved en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 7.

Tvangsbøderne må ikke overstige 5 % af den pågældende virksomheds eller sammenslutnings gennemsnitlige daglige omsætning i det foregående regnskabsår for hver arbejdsdag, fristen overskrides, beregnet fra det tidspunkt, der er fastsat i afgørelsen, indtil den afgiver fuldstændige og rigtige oplysninger som begæret af Kommissionen.

3. Ved fastsættelsen af bødens eller tvangsbødens størrelse tages der hensyn til overtrædelsens art, grovhed og varighed under behørig hensyntagen til proportionalitets- og rimelighedsprincippet, navnlig for små og mellemstore virksomheder.

4. Når virksomhederne eller sammenslutningerne af virksomheder har efterkommet den forpligtelse, til hvis opfyldelse tvangsbøden er pålagt, kan Kommissionen fastsætte tvangsbødens endelige størrelse til et mindre beløb end det, den oprindelige afgørelse om at pålægge tvangsbøder ville føre til. Kommissionen kan også give afkald på en tvangsbøde.

5. Inden Kommissionen træffer en afgørelse i henhold til stk. 1 eller 2 i denne artikel, fastsætter den en sidste frist på to uger for modtagelsen af de manglende markedsoplysninger fra de pågældende virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder og giver også dem mulighed for at fremsætte bemærkninger.

6. Den Europæiske Unions Domstol har fuld prøvelsesret, jf. artikel 261 i TEUF, vedrørende de bøder eller tvangsbøder, som Kommissionen pålægger. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde eller tvangsbøde.

#### Artikel 9

#### **Kommissionens afgørelser om at afslutte den formelle undersøgelsesprocedure**

1. Den formelle undersøgelsesprocedure afsluttes ved afgørelse i overensstemmelse med stk. 2-5, jf. dog artikel 10.

2. Finder Kommissionen, at den anmeldte foranstaltning, eventuelt efter at den pågældende medlemsstat har foretaget ændringer, ikke udgør støtte, fastslår den dette ved afgørelse.

3. Finder Kommissionen, at tvivlen om, hvorvidt den anmeldte foranstaltning er forenelig med det indre marked, eventuelt efter at den pågældende medlemsstat har foretaget ændringer, er fjernet, træffer den en afgørelse, hvorved den erklærer støtten for forenelig med det indre marked, (»positiv afgørelse«). I afgørelsen anføres, hvilken undtagelse i TEUF der er anvendt.

4. Kommissionen kan til en positiv afgørelse knytte betingelser, hvorved støtte anses for at være forenelig med det indre marked, og påbud, hvorved den kan overvåge, om afgørelsen overholdes (»betinget afgørelse«).

5. Finder Kommissionen, at den anmeldte støtte ikke er forenelig med det indre marked, træffer den afgørelse om, at støtten ikke må gennemføres (»negativ afgørelse«).

6. Beslutningerne efter stk. 2-5 skal vedtages, så snart den tvivl, der er omhandlet i artikel 4, stk. 4, er fjernet. Kommissionen bestræber sig så vidt muligt på at træffe en afgørelse inden for en periode på 18 måneder fra indledningen af proceduren. Fristen kan forlænges efter aftale mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat.

7. Når den i stk. 6 i denne artikel nævnte frist er udløbet, og hvis den pågældende medlemsstat anmoder herom, træffer Kommissionen en afgørelse inden for to måneder på grundlag af de oplysninger, som den har til sin rådighed. Hvis de meddelte oplysninger ikke er tilstrækkelige til at godtgøre, at støtten er forenelig med fællesmarkedet, træffer Kommissionen eventuelt en negativ afgørelse.

8. Inden Kommissionen træffer en afgørelse i henhold til stk. 2-5, gives den pågældende medlemsstat mulighed for inden for en frist, der normalt ikke må overstige en måned, at fremsætte bemærkninger til de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, og som er blevet givet til den pågældende medlemsstat i medfør af artikel 7, stk. 3.

9. Kommissionen må i en afgørelse vedtaget i henhold til stk. 2-5 i denne artikel ikke anvende fortrolige oplysninger fra respondenter, som ikke kan aggregeres eller på anden måde anonymiseres, medmindre den har fået deres tilladelse til at videregive oplysningerne til den pågældende medlemsstat. Kommissionen kan vedtage en begrundet afgørelse, som meddeles den pågældende virksomhed eller sammenslutning af virksomheder, og hvori den fastslår, at de oplysninger, som respondenterne har markeret som fortrolige, ikke er undergivet beskyttelse, og fastsætter en frist, ved hvis udløb oplysningerne offentliggøres. Fristen skal være mindst en måned.

10. Kommissionen tager behørigt hensyn til virksomhedernes legitime interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger. En virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder, som afgiver oplysninger i henhold til artikel 7, og som ikke er begunstiget af den pågældende statsstøtteforanstaltning, kan under henvisning til risikoen for skade kræve, at dens identitet ikke meddeles den pågældende medlemsstat.

#### Artikel 10

### Tilbagetrækning af en anmeldelse

1. Den pågældende medlemsstat kan trække anmeldelsen som omhandlet i artikel 2 tilbage i god tid, inden Kommissionen har truffet en afgørelse efter artikel 4 eller efter artikel 9.
2. Har Kommissionen indledt den formelle undersøgelsesprocedure, afslutter Kommissionen den.

#### Artikel 11

### Ophævelse af en afgørelse

Efter at have givet den pågældende medlemsstat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger kan Kommissionen ophæve en afgørelse vedtaget efter artikel 4, stk. 2 eller 3, og artikel 9, stk. 2, 3 eller 4, hvis den var baseret på urigtige oplysninger, som blev indsendt under proceduren, og som var af afgørende betydning for beslutningen. Inden Kommissionen ophæver en afgørelse og træffer en ny afgørelse, indleder den den formelle undersøgelsesprocedure efter artikel 4, stk. 4. Artikel 6, 9 og 12, artikel 13, stk. 1, og artikel 15, 16 og 17 finder tilsvarende anvendelse.

#### KAPITEL III

### PROCEDURE VEDRØRENDE ULOVLIG STØTTE

#### Artikel 12

### Undersøgelse, begæring om oplysninger og påbud om oplysninger

1. Kommissionen kan på eget initiativ undersøge oplysninger om påstået ulovlig støtte fra enhver kilde, jf. dog artikel 24.

Kommissionen undersøger straks enhver klage, som indgives af en interesseret part i henhold til artikel 24, stk. 2, og sikrer, at den pågældende medlemsstat holdes fuldt og regelmæssigt underrettet om undersøgelsens forløb og resultater.

2. Om nødvendigt fremsætter Kommissionen en begæring om oplysninger over for den pågældende medlemsstat. Artikel 2, stk. 2, og artikel 5, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse.

Efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure kan Kommissionen også begære oplysninger af en anden medlemsstat, en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder i overensstemmelse med artikel 7 og 8, der finder tilsvarende anvendelse.

3. Hvis den pågældende medlemsstat på trods af en rykkerskrivelse efter artikel 5, stk. 2, ikke meddeler de krævede oplysninger inden udløbet af den af Kommissionen fastsat frist, eller hvis oplysningerne er ufuldstændige, fremsætter Kommissionen krav om oplysningerne i form af afgørelse (»påbud om oplysninger«). Afgørelsen skal angive, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætte en passende frist for deres afgivelse.

#### Artikel 13

### **Påbud om indstilling af støtteforanstaltninger eller foreløbig tilbagebetaling af støtte**

1. Efter at have givet den pågældende medlemsstat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger kan Kommissionen træffe en afgørelse, hvori den påbyder medlemsstaten at indstille eventuelle ulovlige støtteforanstaltninger, indtil Kommissionen har truffet en afgørelse om, hvorvidt støtten er forenelig med det indre marked (»påbud om indstilling«).

2. Efter at have givet den pågældende medlemsstat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger kan Kommissionen træffe en afgørelse, hvori den påbyder medlemsstaten foreløbigt at kræve eventuel ulovlig støtte tilbagebetalt, indtil Kommissionen har truffet en afgørelse om, hvorvidt støtten er forenelig med det indre marked (»påbud om tilbagebetaling«), hvis alle de følgende kriterier er opfyldt:

- a) der er ifølge en fastlagt praksis ikke tvivl om den pågældende foranstaltnings karakter af støtte
- b) der må handles hurtigt
- c) der er alvorlig risiko for omfattende og uoprettelig skade for en konkurrent.

Tilbagebetalingen skal ske efter proceduren i artikel 16, stk. 2 og 3. Når støtten er tilbagebetalt, træffer Kommissionen en afgørelse inden for de frister, der gælder for anmeldt støtte.

Kommissionen kan bemyndige medlemsstaten til at lade tilbagebetalingen af støtten ledsage af udbetaling af en redningsstøtte til den pågældende virksomhed.

Dette stykke gælder kun ulovlig støtte, der er udbetalt efter ikrafttræden af forordning (EF) nr. 659/1999.

#### Artikel 14

### **Manglende overholdelse af en afgørelse om et påbud**

Retter medlemsstaten sig ikke efter en afgørelse om påbud om indstilling eller om tilbagebetaling, kan Kommissionen, samtidig med at den undersøger sagens fakta på grundlag af de foreliggende oplysninger, indbringe sagen direkte for Den Europæiske Unions Domstol og anmode om, at den manglende overholdelse af påbuddet erklæres for en overtrædelse af TEUF.

#### Artikel 15

### **Kommissionens afgørelser**

1. Undersøgelsen af en eventuel ulovlig støtteforanstaltning resulterer i en afgørelse truffet efter artikel 4, stk. 2, 3 eller 4. I tilfælde af en afgørelse om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure afsluttes proceduren ved en afgørelse truffet efter artikel 9. Overholder medlemsstaten ikke et påbud om oplysninger, træffes afgørelsen på grundlag af de foreliggende oplysninger.

2. I tilfælde af en eventuel ulovlig støtteforanstaltning og med forbehold af artikel 13, stk. 2, er Kommissionen ikke bundet af den tidsfrist, der er anført i artikel 4, stk. 5, artikel 9, stk. 6, og artikel 9, stk. 7.
3. Artikel 11 finder tilsvarende anvendelse.

#### Artikel 16

### Tilbagebetaling af støtte

1. I negative afgørelser om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren (»afgørelse om tilbagebetaling«). Kommissionen kræver ikke tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i EU-lovgivningen.
2. Den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en afgørelse om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales.
3. Med forbehold af eventuel kendelse fra Den Europæiske Unions Domstol efter TEUF's artikel 278 skal tilbagebetalingen ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens afgørelse. Til det formål og i tilfælde af søgsmål ved de nationale domstole træffer de pågældende medlemsstater alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af EU-lovgivningen.

#### KAPITEL IV

### FORÆLDELSESFRISTER

#### Artikel 17

### Forældelsesfrist for krav om tilbagebetaling af støtte

1. Kommissionens beføjelser til at kræve tilbagebetaling af støtte forældes efter ti år.
2. Forældelsesfristen løber fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte tilkendes støttemodtageren, enten som individuel støtte eller under en støtteordning. Enhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen eller af en medlemsstat efter opfordring fra Kommissionen angående den ulovlige støtte, afbryder denne frist. Efter hver afbrydelse begynder forældelsesfristen forfra. Forældelsesfristen suspenderes i det tidsrum, hvor Kommissionens afgørelse er genstand for en verserende sag for Den Europæiske Unions Domstol.
3. Enhver støtte, for hvilken forældelsesfristen er udløbet, anses for at være eksisterende støtte.

#### Artikel 18

### Forældelsesfrist for pålæg af bøder og tvangsbøder

1. De beføjelser, som Kommissionen har i henhold til artikel 8, forældes efter tre år.
2. Den i stk. 1 fastsatte frist regnes fra den dag, hvor den i artikel 8 omhandlede overtrædelse fandt sted. Ved vedvarende eller gentagne overtrædelser regnes fristen dog først fra den dag, hvor overtrædelser er ophørt.

3. Enhver foranstaltning, som Kommissionen træffer med henblik på undersøgelsen eller proceduren i forbindelse med en i artikel 8 omhandlet overtrædelse, afbryder forældelsesfristen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder med virkning fra det tidspunkt, hvor foranstaltningen blev meddelt den pågældende virksomhed eller sammenslutning af virksomheder.
4. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse. Forældelsesfristen udløber dog senest den dag, hvor der er forløbet en periode på seks år, uden at Kommissionen har pålagt en bøde eller tvangsbøde. Denne periode forlænges med den tid, hvor forældelsesfristen har været suspenderet i henhold til stk. 5 i denne artikel.
5. Forældelsesfristen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder suspenderes, så længe Kommissionens afgørelse verserer for Den Europæiske Unions Domstol.

#### Artikel 19

### Forældelsesfrister for tvangsfuldbyrdelse af bøder og tvangsbøder

1. Kommissionens beføjelse til at tvangsfuldbyrde afgørelser, der er vedtaget i henhold til artikel 8, forældes efter fem år.
2. Den i stk. 1 fastsatte forældelsesfrist regnes fra den dag, hvor den i henhold til artikel 8 vedtagne afgørelse bliver endelig.
3. Den i stk. 1 i denne artikel omhandlede forældelsesfrist afbrydes ved:
  - a) meddelelse af en afgørelse om ændring af bødens eller tvangsbødens oprindelige størrelse eller om afvisning af en anmodning om en sådan ændring
  - b) ethvert skridt, der tages af en medlemsstat på Kommissionens anmodning eller af Kommissionen med henblik på tvangsinddrivelse af bøden eller tvangsbøden.
4. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse.
5. Den i stk. 1 fastsatte forældelsesfrist suspenderes, så længe
  - a) respondenter indrømmes betalingshenstand
  - b) tvangsinddrivelsen er suspenderet i henhold til en afgørelse fra Den Europæiske Unions Domstol.

#### KAPITEL V

### PROCEDURE VEDRØRENDE MISBRUG AF STØTTE

#### Artikel 20

### Misbrug af støtte

I tilfælde af misbrug af støtte kan Kommissionen indlede den formelle undersøgelsesprocedure efter artikel 4, stk. 4, jf. dog artikel 28. Artikel 6-9, artikel 11 og 12, artikel 13, stk. 1, og artikel 14-17 finder tilsvarende anvendelse.

## KAPITEL VI

**PROCEDURE VEDRØRENDE EKSISTERENDE STØTTEORDNINGER***Artikel 21***Samarbejde efter traktatens artikel 108, stk. 1, i TEUF**

1. Kommissionen indhenter alle nødvendige oplysninger hos den pågældende medlemsstat med henblik på revision i samarbejde med medlemsstaten om eksisterende støtteordninger i henhold til artikel 108, stk. 1, i TEUF.
2. Finder Kommissionen, at en eksisterende støtteordning ikke eller ikke længere er forenelig med det indre marked, underretter den pågældende medlemsstat om sin foreløbige undersøgelse og giver den pågældende medlemsstat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.

*Artikel 22***Forslag om passende foranstaltninger**

Finder Kommissionen på baggrund af de oplysninger, medlemsstaten har indsendt i henhold til artikel 21, at den eksisterende støtteordning ikke eller ikke længere er forenelig med det indre marked, fremsætter den en henstilling, hvori den foreslår den pågældende medlemsstat passende foranstaltninger. Henstillingen kan navnlig gå ud på at:

- a) ændre støtteordningen i realiteten, eller
- b) indføre proceduremæssige krav, eller
- c) ophæve støtteordningen.

*Artikel 23***Juridiske konsekvenser af et forslag om passende foranstaltninger**

1. Hvis den pågældende medlemsstat accepterer de foreslåede foranstaltninger og underretter Kommissionen herom, tager Kommissionen dette til efterretning og underretter medlemsstaten herom. Medlemsstaten er bundet af sin beslutning om at acceptere at gennemføre de passende foranstaltninger.
2. Hvis den pågældende medlemsstat ikke accepterer de foreslåede foranstaltninger, og Kommissionen under hensyntagen til den pågældende medlemsstats argumenter stadig er af den opfattelse, at de passende foranstaltninger er nødvendige, indleder den proceduren efter artikel 4, stk. 4. Artikel 6, 9 og 11 finder tilsvarende anvendelse.

## KAPITEL VII

**INTERESSEREDE PARTER***Artikel 24***De interesserede parters rettigheder**

1. Alle interesserede parter kan ifølge artikel 6 fremsætte bemærkninger, efter at Kommissionen har truffet afgørelse om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure. Alle de interesserede parter, der har fremsat sådanne bemærkninger, og modtagerne af individuel støtte vil få tilsendt en kopi af den afgørelse, Kommissionen vedtager i medfør af artikel 9.
2. Alle interesserede parter kan indgive en klage for at underrette Kommissionen om påstået ulovlig støtte eller om påstået misbrug af støtte. Den interesserede part skal i den forbindelse behørigt udfylde en formular, som er fastsat i en gennemførelsesbestemmelse, jf. artikel 33, og skal angive obligatoriske oplysninger, der anmodes om deri.

Hvis Kommissionen vurderer, at den interesserede part ikke har overholdt den obligatoriske klageformular, eller at de faktiske og retlige omstændigheder, som den interesserede part beskriver, ikke giver et tilstrækkeligt grundlag til efter en indledende undersøgelse at kunne påvise, at der foreligger ulovlig støtte eller misbrug af støtte, underretter Kommissionen den interesserede part herom og opfordrer den til at fremsætte bemærkninger inden for en fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. Hvis den interesserede part ikke har fremsat sine bemærkninger inden for den fastsatte frist, anses klagen for at være trukket tilbage. Kommissionen underretter den pågældende medlemsstat, når en klage anses for at være trukket tilbage.

Kommissionen sender klageren en kopi af enhver afgørelse i en sag, der vedrører klagens indhold.

3. Alle interesserede parter modtager efter anmodning en kopi af enhver afgørelse truffet efter artikel 4, 9, artikel 12, stk. 3, og artikel 13.

## KAPITEL VIII

### UNDERSØGELSER AF ERHVERVSSEKTORER OG STØTTEINSTRUMENTER

#### Artikel 25

#### **Undersøgelser af erhvervssektorer og støtteinstrumenter**

1. Hvis der ud fra de tilgængelige oplysninger er en begrundet mistanke om, at statsstøtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt støtteinstrument kan begrænse eller fordreje konkurrencen væsentligt på det indre marked i flere medlemsstater, eller at eksisterende støtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor i flere medlemsstater ikke eller ikke længere er forenelige med det indre marked, kan Kommissionen undersøge denne erhvervssektor eller brugen af det pågældende støtteinstrument i forskellige medlemsstater. I forbindelse med undersøgelsen kan Kommissionen anmode medlemsstaterne og/eller de pågældende virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder om at afgive de nødvendige oplysninger med henblik på anvendelsen af artikel 107 og 108 i TEUF, idet den tager behørigt hensyn til proportionalitetsprincippet.

Kommissionen begrunder undersøgelsen og valget af modtagerne i alle anmodninger om oplysninger i henhold til denne artikel.

Kommissionen offentliggør en rapport om resultaterne af sin undersøgelse af bestemte erhvervssektorer eller bestemte støtteinstrumenter i forskellige medlemsstater og opfordrer medlemsstaterne og enhver berørt virksomhed eller sammenslutning af virksomheder til at fremsætte bemærkninger.

2. Oplysninger, der indhentes fra sektorundersøgelser, kan benyttes inden for rammerne af denne forordnings procedurer.

3. Artikel 5, 7 og 8 i denne forordning finder tilsvarende anvendelse.

## KAPITEL IX

### OVERVÅGNING

#### Artikel 26

#### **Årlige rapporter**

1. Medlemsstaterne indsender årlige rapporter til Kommissionen om alle eksisterende støtteordninger, for hvilke der ikke gælder nogen særlig indberetningspligt i henhold til en betinget afgørelse vedtaget efter artikel 9, stk. 4.

2. Hvis den pågældende medlemsstat på trods af en rykkerskrivelse undlader at indsende en årlig rapport, kan Kommissionen træffe foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 22 med hensyn til den pågældende støtteordning.

*Artikel 27***Kontrol på stedet**

1. Hvis Kommissionen er i alvorlig tvivl om, hvorvidt afgørelser om ikke at gøre indsigelse, positive afgørelser, eller betingede afgørelser vedrørende individuel støtte overholdes, skal den pågældende medlemsstat efter at have haft lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger tillade Kommissionen at aflægge kontrolbesøg på stedet.
2. Kommissionens repræsentanter har med henblik på at kontrollere overholdelsen af afgørelsen beføjelse til:
  - a) at få adgang til den pågældende virksomheds lokaler og grunde
  - b) at kræve mundtlige forklaringer på stedet
  - c) at kontrollere bøger og andre forretningspapirer samt tage afskrifter eller anmode om afskrifter.

Kommissionen kan om nødvendigt bistås af uafhængige eksperter.

3. Kommissionen skal med passende varsel give den pågældende medlemsstat skriftlig underretning om kontrolbesøget på stedet og om de dertil bemyndigede repræsentanters og eksperters identitet. Har medlemsstaten behørigt begrundede indvendinger imod Kommissionens valg af eksperter, udpeges eksperterne efter aftale med medlemsstaten. De tjenestemænd i Kommissionen og de eksperter, der er bemyndiget til at gennemføre kontrollen på stedet, skal fremvise en skriftlig fuldmagt, hvori genstanden for og formålet med besøget er nærmere angivet.
4. Repræsentanter for myndighederne i den medlemsstat, inden for hvis område kontrolbesøget skal aflægges, kan bistå ved gennemførelsen af kontrolbesøget.
5. Kommissionen skal forelægge medlemsstaten en kopi af enhver rapport, der er udarbejdet på baggrund af kontrolbesøget.
6. Modsætter en virksomhed sig et kontrolbesøg, der er påbudt ved en afgørelse truffet af Kommissionen i henhold til denne artikel, yder den pågældende medlemsstat Kommissionens bemyndigede repræsentanter og eksperter den fornødne støtte til løsning af deres opgaver.

*Artikel 28***Manglende overholdelse af afgørelser og domme**

1. Retter den pågældende medlemsstat sig ikke efter betingede eller negative afgørelser, navnlig i sager, der henvises til i artikel 16 i denne forordning, kan Kommissionen indbringe sagen direkte for Den Europæiske Unions Domstol i overensstemmelse med TEUF's artikel 108, stk. 2.
2. Finder Kommissionen, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet en dom af Den Europæiske Unions Domstol, kan den forfølge sagen i overensstemmelse med traktatens artikel 260.

## KAPITEL X

**SAMARBEJDE MED NATIONALE DOMSTOLE***Artikel 29***Samarbejde med nationale domstole**

1. Med henblik på anvendelsen af artikel 107, stk. 1, og artikel 108 i TEUF kan medlemsstaternes domstole anmode Kommissionen om oplysninger, som den har til sin rådighed, eller om en udtalelse om spørgsmål vedrørende statsstøttereglernes anvendelse.



2. Hvis hensynet til den konsekvente anvendelse af artikel 107, stk. 1, eller artikel 108 i TEUF kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ fremsætte skriftlige bemærkninger til medlemsstaternes domstole, der har ansvar for anvendelse af statsstøttereglerne. Med tilladelse fra den pågældende domstol kan den også fremsætte mundtlige bemærkninger.

Kommissionen underretter den pågældende medlemsstat om sin hensigt om at fremsætte bemærkninger, inden den fremsætter dem formelt.

Udelukkende med henblik på udarbejdelsen af sine bemærkninger kan Kommissionen anmode medlemsstatens relevante domstol om at tilsende den de dokumenter, som domstolen har til sin rådighed, og som er nødvendige med henblik på Kommissionens vurdering af spørgsmålet.

## KAPITEL XI

### FÆLLES BESTEMMELSER

#### Artikel 30

#### Tavshedspligt

Kommissionen og medlemsstaterne, Kommissionens og medlemsstaternes bemyndigede repræsentanter samt uafhængige eksperter udpeget af Kommissionen må ikke give oplysninger om forhold, som er undergivet tavshedspligt, og som de får kendskab til i medfør af denne forordning.

#### Artikel 31

#### Afgørelses adressater

1. Afgørelserne vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 7, artikel 8, stk. 1 og 2, og artikel 9, stk. 9, rettes til den pågældende virksomhed eller sammenslutning af virksomheder. Kommissionen meddeler straks afgørelsen til adressaten, og giver adressaten mulighed for at meddele Kommissionen, hvilke oplysninger den anser for at være undergivet tavshedspligt.

2. Alle andre afgørelser vedtaget af Kommissionen i henhold til kapitel II, III, V, VI og IX rettes til den pågældende medlemsstat. Kommissionen meddeler straks disse afgørelser til den pågældende medlemsstat og giver denne medlemsstat mulighed for at meddele Kommissionen, hvilke oplysninger den anser for at være undergivet tavshedspligt.

#### Artikel 32

#### Offentliggørelse af afgørelser

1. Kommissionen offentliggør et resumé af de afgørelser, den vedtager i henhold til artikel 4, stk. 2 og 3, og artikel 22 sammenholdt med artikel 23, stk. 1, i *Den Europæiske Unions Tidende*. I meddelelsen om resuméet gøres der opmærksom på, at det er muligt at få en kopi af afgørelsen i dens autentiske sprogudgave(r).

2. Kommissionen offentliggør de afgørelser, den vedtager i henhold til artikel 4, stk. 4, i deres autentiske sprogudgave i *Den Europæiske Unions Tidende*. Såfremt *Den Europæiske Unions Tidende* er offentliggjort på et andet sprog end den autentiske sprogudgave, skal den autentiske sprogudgave blive ledsaget af et dækkende resumé på sproget for den pågældende udgave af *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. Kommissionen offentliggør de afgørelser, den vedtager i henhold til artikel 8, stk. 1 og 2, og artikel 9 i *Den Europæiske Unions Tidende*.

4. I forbindelse med artikel 4, stk. 6, og artikel 10, stk. 2, offentliggøres der en kort meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

5. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed, offentliggør afgørelser efter TEUF's artikel 108, stk. 2, tredje afsnit, i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 33***Gennemførelsesbestemmelser**

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesbestemmelser efter proceduren i artikel 34 vedrørende:

- a) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med anmeldelser
- b) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med årlige rapporter
- c) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med klager indgivet i henhold til artikel 12, stk. 1, og artikel 24, stk. 2
- d) enkeltheder om frister og beregning af frister og
- e) den i artikel 16, stk. 2, omhandlede rentesats.

*Artikel 34***Høring af udvalget for statsstøtte**

1. Kommissionen skal, før den vedtager gennemførelsesbestemmelser i henhold til artikel 33 høre det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte nedsat i henhold til Rådets forordning (EU) 2015/1588 <sup>(1)</sup> («udvalget»).
2. Udvalget høres på et møde indkaldt af Kommissionen. De udkast og dokumenter, der skal drøftes, vedlægges mødeindkaldelsen. Mødet finder sted tidligst to måneder efter, at mødeindkaldelsen er sendt. Denne frist kan forkortes i hastende tilfælde.
3. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning.
4. Udtalelsen optages i mødeprotokollen. Derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen. Udvalget kan anbefale, at udtalelsen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.
5. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvordan den har taget hensyn til dets udtalelse.

*Artikel 35***Ophævelse**

Forordning (EF) nr. 659/1999 ophæves.

Henvisninger til den ophævede forordning skal betragtes som henvisninger til nærværende forordning og skal læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i bilag II.

*Artikel 36***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

<sup>(1)</sup> Rådets forordning (EU) 2015/1588 af 13. juli 2015 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af horisontal statsstøtte (se side 1 i denne EUT).

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2015.

*På Rådets vegne*

F. ETGEN

*Formand*

---

BILAG I

**Ophævet forordning med oversigt over ændringer**

Rådets forordning (EF) nr. 659/1999

(EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1)

Punkt 5, stk. 6, i bilag II til tiltrædelsesakten af 2003

Rådets forordning (EF) nr. 1791/2006

(EUT L 363 af 20.12.2006, s. 1)

Rådets forordning (EU) nr. 517/2013

(EUT L 158 af 10.6.2013, s. 1)

Rådets forordning (EU) nr. 734/2013

(EUT L 204 af 31.7.2013, s. 15)

---

## BILAG II

## Sammenligningstabel

Forordning (EF) nr. 659/1999	Nærværende forordning
Artikel 1 til 6	Artikel 1 til 6
Artikel 6a	Artikel 7
Artikel 6b	Artikel 8
Artikel 7	Artikel 9
Artikel 8	Artikel 10
Artikel 9	Artikel 11
Artikel 10	Artikel 12
Artikel 11, stk. 1	Artikel 13, stk. 1
Artikel 11, stk. 2, første afsnit, indledning	Artikel 13, stk. 2, første afsnit, indledning
Artikel 11, stk. 2, første afsnit, første led	Artikel 13, stk. 2, første afsnit, litra a)
Artikel 11, stk. 2, første afsnit, andet led	Artikel 13, stk. 2, første afsnit, litra b)
Artikel 11, stk. 2, første afsnit, tredje led	Artikel 13, stk. 2, første afsnit, litra c)
Artikel 11, stk. 2, andet, tredje og fjerde afsnit	Artikel 13, stk. 2, andet, tredje og fjerde afsnit
Artikel 12	Artikel 14
Artikel 13	Artikel 15
Artikel 14	Artikel 16
Artikel 15	Artikel 17
Artikel 15a	Artikel 18
Artikel 15b	Artikel 19
Artikel 16	Artikel 20
Artikel 17	Artikel 21
Artikel 18	Artikel 22
Artikel 19	Artikel 23
Artikel 20	Artikel 24
Artikel 20a	Artikel 25
Artikel 21	Artikel 26
Artikel 22	Artikel 27
Artikel 23	Artikel 28
Artikel 23a	Artikel 29
Artikel 24	Artikel 30
Artikel 25	Artikel 31
Artikel 26, stk. 1 og 2	Artikel 32, stk. 1 og 2
Artikel 26, stk. 2a	Artikel 32, stk. 3

Forordning (EF) nr. 659/1999	Nærværende forordning
Artikel 26, stk. 3	Artikel 32, stk. 3
Artikel 26, stk. 4	Artikel 32, stk. 4
Artikel 26, stk. 5	Artikel 32, stk. 5
Artikel 27	Artikel 33
Artikel 28	—
Artikel 29	Artikel 34
—	Artikel 35
Artikel 30	Artikel 36
—	Bilag I
—	Bilag II